

ULIGHED 10. februar 2021

Borgerlige bør vende skråen i påstand om ulighed

Har regeringen virkelig opgivet bekæmpelsen af ulighed, fordi den har hævet priserne på tobak?

Kontakt

Direktør

Lars Andersen

📞 40 25 18 34

✉️ la@ae.dk

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak

📞 50 73 71 34

✉️ jk@ae.dk

DEBATINDLÆG

Skrevet af

Lars Andersen

Direktør

Sune Caspersen

Chefanalytiker

I [Jyllands-Posten den 8. februar](#) kritiseres regeringen for at give et falsk indtryk af, at den bekæmper ulighed. Det er Cepos, der fører taktstokken på baggrund af tal fra Finansministeriet. Desværre forsimples Cepos konklusionen gevaldigt.

” *Tobaksafgifter vender helt bestemt den tunge ende nedad, men forhøjelsen af tobaksafgifterne er motiveret af andet end ulighed, og dermed ikke karakteristisk for den politik, regeringen fører*

Direktør Lars Andersen og analytiker Sune Caspersen

For det første er væsentlige dele af regeringens politik slet ikke regnet med. Det gælder for eksempel tilbagerulningen af den lavere arveafgift ved generationsskifte af familieejede virksomheder.

[Finansministeriet](#) har ellers for nyligt regnet sig frem til, at halvdelen af generationsskifter af ikke-børsnoterede virksomheder – ikke overraskende – sker blandt de 10 procent rigeste.

Dertil kommer et opgør med skattefordelene ved forældrekøb, som næsten udelukkende har været [benyttet af de rigeste familier](#).

For det andet er det alene forhøjelsen af tobaksafgifterne, der fremkalder et billede af, at regeringens politik øger uligheden. Piller man dette ene element ud, har regeringens politik samlet set sænket uligheden. Tobaksafgifter vender helt bestemt den tunge ende nedad, men forhøjelsen af tobaksafgifterne er motiveret af andet end ulighed, og dermed ikke karakteristisk for den politik, regeringen fører.

For det tredje bygger regnestykket på tvivlsomme antagelser og udelader ovenikøbet den ene side af regnestykket: udgiftssiden, øget velfærd, som skatte- og afgiftsstigninger finansierer.

” Skattelettelser til de rigeste er blevet prioriteret, mens offentlig velfærd og ydelser har stået for skud. Det har øget uligheden markant.

Når regeringen sætter et loft over hvor høje direktørlønninger en virksomhed kan trække fra i skat på syv millioner kroner, så antager Finansministeriet, at det påvirker almindelige lønmodtageres løn og i sidste ende gør alle indkomstgrupper lige meget fattigere. Og når kapitalfonde ikke længere kan udskyde skatten på ejendomsavancer i al uendelighed med opfindsomme selskabskonstruktioner, så medfører det igen lavere løn til danske lønmodtagere, og gør os alle lige meget fattigere. Disse antagelser er – for at sige det mildt – grove.

Som nævnt er øget velfærd, som regeringen har prioriteret i sine første to finanslove, ikke en del af det regnestykke, der præsenteres her i avisen. Finansministeriet har ellers tidligere godt kunne regne på om [finanslovsaftaler sænker eller øger uligheden](#).

Offentlig velfærd er lighedsskabende

Offentlig velfærd kommer i høj grad de dårligst stillede til gode. I flæng kan nævnes indsatser på socialområdet, ældrepleje, gratis adgang til uddannelse og sundhed og ret til tidlig tilbagetrækning. Det sparer faktisk os alle en masse udgifter i dagligdagen.

Det regnes dog ikke med til den disponible indkomst og dermed indkomstuligheden. Det gør afgifter på tobak med videre sådan set heller ikke, men det forhindrer ikke Finansministeriet i at regne dem med, når effekterne af [regeringens politik på uligheden opgøres](#). Det ville klæde Finansministeriets dygtige økonomer at bestræbe sig på at vise det fulde regnestykke.

Et generelt løft af de offentlige forbrugsudgifter på for eksempel 10 milliarder kroner øger den fattigste tiendedels forbrugsmuligheder med 2,6 procent af den disponible indkomst med Finansministeriets regneprincipper. Den rigeste tiendedel? Blot 0,3 procent.

Det er ingen nyhed, at det danske velfærdssamfund mindsker den reelle ulighed i muligheder og fremmer den sociale mobilitet. Men det er tilsyneladende nødvendigt at gentage, når Cepos endnu engang drager

forhastede konklusioner på et ufuldstændigt grundlag.

De to seneste årtier er der blevet ført skævvridende økonomisk politik. Skattelettelser til de rigeste er blevet prioriteret, mens offentlig velfærd og ydelser har stået for skud. Det har [øget uligheden markant](#).

Inden man skyder den nuværende regering i skoene, at den fører politik, der ikke bekæmper uligheden – alene fordi priserne på tobak er hævet – ja, så bør man nok vende skråen.